

1891-06-24

AFSENDER

Johan Rohde

MODTAGER

Emil Hannover

FAKTA

Dokumenttype:

Brev

Sprog:

Dansk

Omtalte personer:

Karl Madsen

Anna Petersen

Jens Ferdinand Willumsen

Arkivplacering:

Den Hirschsprungske Samling

DOKUMENTINDHOLD

Rohde kommenterer Hannovers manuskript til anmeldelsen af Karl Madsens bog om hollandsk malerkunst. Rohde har været nervøs for, at Hannover ville lade sit dårlige forhold til Madsen påvirke anmeldelsen, men han konstaterer, at det ikke er tilfældet. Rohde har fået brev fra Willumsen, som er meget medtaget af Karl Madsens negative omtale af ham. Den har resulteret i, at Willumsens far har frataget ham understøttelse. Anna Petersen, der har besøgt Willumsens i Paris for nyligt, kan berette, at de ikke har det godt dernede. Rohde kommenterer Hannovers onkels dødsfald, som gør ham ondt. Stormvejr gør det svært for Rohde at arbejde, men han planlægger snart en tur til Karup, hvor han ønsker at male nogle landskaber. Han håber snart at se Hannovers i Jylland. Rohde er mere eller mindre uforvarende blevet inddraget i en artikel om Den Frie i Dagbladet København, og han ærgrer sig over en fejlцитering vedrørende medlemmernes stemmeret.

TRANSSKRIFTION

[øverst på siden flg. 13 linier, 'på hovedet':]

Her skulde egentlig have staaet et pragtfuldt Billede med St. Hans Blussene fra iaftes; men da De naturligvis længes efter Manuskriptet, faar det være til en anden Gang. De spørger om om "Interviewet" i Kjøbenhavn,¹ jo den Dag, jeg stod og skulde rejse kom en Herre, som jeg i Travlheden antog for en Mand, der vilde lære at tegne, jeg undrede mig over hvad Udstillingens Penge egentligt ragede ham, det gik saa op for mig omsider, at Manden var fra Kjøbenhavn, vi vexlede et Par Ord om Sagen, og blev naturligvis meget forbauset ved at se mig trukken ind i Kjøbenhavns Artikel. Oven i Købet var Referatet ikke korrekt og jeg havde saaledes selvfølgelig ikke sagt at over Halvdelen af de fri Udstillere ingen Stemmeret havde.

Rødning pr Skive 24-VI-91.

Kjære Ven!

Tak for det tilsendte Manuskript,² som jeg hermed returnerer saa hurtigt som muligt. Det har beredt mig en glædelig Overraskelse — ikke derved, at det er godt og velskreven* — men ved, at det er saa klogt. Ærligt talt har jeg nemlig gaaet i en vis Ængstelse for, at

De skulde lade Dem henrive til Ubesindighed; men om sligt er her jo ikke Tale — Deres Anmeldelse er jo endog i allerhøjeste Grad rosende. Jeg har ikke noget væsentligt at indvende. —

Med Hensyn til Deres Omtale af Illustrationerne,

[2]

da bemærkede jeg i Vinter, engang da Madsen viste mig nogle Privattryk, noget aldeles lignende; han forsvarede sig da med, at de Fotografier, der stod til hans Raadighed ikke godt lod sig reproducere ved Hjælp af Ætsning med nogenlunde godt Resultat, og han havde derfor taget nøjagtige Kalkeringer over Fotografierne. Dog ere jo ikke alle Bogens Billeder Kalkeringer. For at tage et Exempel er Tegningen efter den antagne Gerard David tegnet lige efter Billedet, som den imidlertid ikke ligner ret meget, hvilket paa en Bemærkning af mig, blev sagt skulle hidrøre fra Reproduktionsmaaden — da Originaltegningen var ganske anderledes — dog herom kan jo man jo ingen Mening have.

Madsens Ambition er nu tidt mærkelig — .

Hvad De skriver om hans Mangel paa Systematik o.s.v. tror jeg han vil tage helt ud til Indtægt. —

Deres Bemærkninger om hans Tvetydighed er paa rette Plads synes mig —

—

Hans sidste Meritter er mig trods Forklaringer fra forskjellig Side stadigt gaadefulde. Hvis jeg blot gad, vilde jeg skrive ham til — Den Sag er dog ikke færdig endnu, hvormeget der saa end er talt og skrevet.

[3]

Jeg havde forleden et Brev fra Willumsen, som var meget trist.

Madsens Artikel³ havde taget meget stærkt paa ham ("saa modbydeligt næsvist og ondskabsfuldt har aldrig nogen hidtil behandlet mig

.... Jeg vil haabe, at han snart maa
faa en Fornemmelse deraf")

Han meddeler mig i Slutningen af sit Brev
Ganske nøgternt, at hans Fader har frtaget
ham den hidtil regelmæssigt sendte Under-
støttelse, saa han nødes til at leve ganske
overordentlig tarveligt.

Er dette Frugten af Hr. Tschernings & Madsens
forenede Anstrængelser, have de jo ikke været
omsonst.

Frk. Anna Petersen havde forleden været hjemme
med nogle Penge, hun skyldte ham og som jeg
skulde sende ned til ham; og hvad hun havde
fortalt min Søster om Familien Willumsens
Liv dernede i Quartier Latin (hun kom nemlig
lige fra Paris) var temmeligt bedrøveligt
— men han holder Ideens Fane mærkværdigt
i Vejret, hvad saa alle Idioter eller Slyngler
siger ham paa.

[4]

Hvad De fortæller om Deres gamle Onkel
havde jeg aldrig tænkt mig; jeg vidste ikke
at De stod i et saa inderligt Forhold til
ham — jeg kjendte ham fra mine første Stu-
denteraar fra Bibliotheket som en rar gammel
Mand, som jeg siden den Tid altid hilste
paa; men at han var en saadan Hæders-
mand, som De nu fortæller, troede jeg ikke
— Jeg forstaar saa udmærket godt den Tom-
hed De føler ved at miste den gode gamle
Mand Onkel. —

—

Hvad jeg selv bestiller? Intet, kjære. Vejret
er varmt og smukt, men der raser altid en
orkanagtig Storm som umuliggjør mig at
arbejde. For resten rejser jeg snart ned til
Karup, hvor jeg var nede strax ved min An-
komst til Jylland for at se paa nogle Land-
skaber, som jeg vil male. Naar De nu om
nogen Tid gjør Alvor af Deres Recreations-

rejse til Jylland, glæder jeg mig til at se
Dem begge der — De vil ikke fortryde det
— der er storslaaet — men De maa lade
mig vide i Forvejen, naar De kommer, at vi
kan slagte Fedekalven.
Med venlige Hilsener. Deres
Johan Rohde

¹ Se artiklen "Den Frie Udstilling: Pengespørgsmaalet" i København 9. juni 1891.

² Der er tale om manuskriptet til Emil Hannovers anmeldelse af Karl Madsens "Hollandsk malerkunst" (1891), bragt i Politiken 1. juli 1891.

³ Der henvises her til Karl Madsens anmeldelse af Den Frie Udstilling i Tilskueren april-maj 1891, hvori Madsen stiller sig kritisk overfor Willumsens udstillede værker.

Robbing pr. Skinc 24-vi-91.

Miss Hensyn the Demo Ombuds of Illustration -
+ her friends by.

Person, der bemærkede i: Vinter, engang de Maden
nåede mig nogle Fristing, noget allerede ligende;
han foresandt sig de med, at de Fotografier,
der stod på hans Raadstue ikke godt lod sig
reproducere til Hjælp af Obning med nogenlunde
de gode Resultat, og han havde derfor taget
nogle Kalke og Fotografier. Dog er
jo ikke alle Dagens Billeder Kalke. For at
sige et eksempel er Tegningerne. I den anden
Gang David tegner lige efter Billedet, som den
indstillet ikke ligner os meget, hvilket på
en Bemærkning af mig, der sagt skulde bidrage
for Reproduktionen maade - de Originaltegninger
er ganske anderledes - og her kan jo
man jo ingen Obning have.

Madams Ambition er nu til mærke.

Hvad de skrive om hans Mangel paa System
for a.s.v. tror jeg han vil tage helt ind til Tred-
tejle.

Deres Bemærkninger om hans Træthed er paa
alle Leds synes mig

Hans s.v. Merit er mig trods Forklaringer
for forbigående lidt stadig forbedret. Men jeg
har god, ild i sin ham det - Den Sag er
og ikke fast nok, hermedes det saa med
Hals og Bælt.

hij heeft geleken is Brie van William en -
som me anders taal.

Madame Akiel heeft tegen mijn stadt ges
ken [zeer moedwillig nader of onderscheid
has altijd nog niet behandeld mij,
... hij wil haare, at han snad men
aan en Tammelen Jeraf].

Om meddele mij: Stellingen of dit Brie
gandte nylent, at han Tade, has gelekt
han den hiet regelmatig sende Under
stikken, saar han nids til at den gande
overduutly samlyt.

En dett Trigen of Mr. Tadmuring & Madens
fremde Anstranger, han & jo icht vort
omsmot.

Mr. Ann Telen heeft geleken vort hien
Omt nyl Timp, hien skyet han & som in
skutet sendt net til han; & hat hien haat
foralt min Joste an Tammelen William en
has domet: Anathie laten [hien een nylig
hij ja Tade] was ten nylig betrouwt.

- men has hore Telen Tann markadyl
i Vigt, han sar alth Todeks ellers Snyper
sigt han ges.

Alene de fortæller om dens gamle Onkel
hvor i alder havde mig; i vidste ikke
at de stod i et så indviklet Forhold til
ham — i gik han for min første Sten-
dortens for Dødsbedst som en var gammel
Onkel, som i siden den Tid altid hilste
for; men at han var en sådan Hæder-
mand, som de mig fortæller, kendte i ikke
— Ij fortæller den indvirkende god den Tan-
ket de gives ved at møde den gode gamle
Onkel. —

Alene i se fortæller? Tænk, ejers. Vigtig
er væsentlig og smukt, men der raser altid en
ocean af Sten som uimægtigt mig at
arbejde. Forresten rejser i snart ned til
København, hvor i var ned staaet ved min On-
kels til Jylland for at se per nye Land-
skaber, som i vil møde. Naar de vil om
nogen Tid gaa Alene af Dens Receptions-
rejse til Jylland, glæder i mig til at se
den nye de — de vil ikke fortryde det
— de er storslaaet — men de maa lade
mig vide i Forvejen, naar de kommer, at vi
kan sluge Fedekalder.
Med venlig Hilsen Den Ædelmænd